

IDŐREND

1756. január 27.	Mozart születése
1756	Leopold Mozart: <i>Gründliche Violinschule</i>
1759–60	Mozart zongorázni tanul
1762	UTAZÁS MÜNCHENBE (Wolfgang, Nannerl, Leopold) Fellépés a müncheni udvarnál
Első zongoradarabok: <i>Menüettek K. 1–5</i>	
1762. szeptember 18.–	UTAZÁS BÉCSBE (Wolfgang, Nannerl és mindkét szülő)
1763. január 5.	Fellépés a császári udvar előtt és a bécsi arisztokrácia házáinál
1763. június 9.– 1766. november 30.	
EURÓPAI UTAZÁS (Wolfgang, Nannerl és mindkét szülő)	
Párizs – London – Németalföld – Svájc	
1763. június 9.– szeptember 18.	Fellépések német városokban, utazás Belgiumon keresztül Párizsig
1763. november 18.–	PÁRIZSI TARTÓZKODÁS
1764. április 10.	Szereplés Versailles-ban XV. Lajos udvaránál, Párizsban a francia arisztokrácia előtt
<i>Szonáták (Op. 1 és 2) K. 6–9</i>	
1764. április 23.–	LONDONI TARTÓZKODÁS
1765. július 24.	Szereplés III. György udvaránál, nyilvános hangversenyek
<i>Londoni szonáták (Op. 3) K. 10–15 • Londoni „vázlatkönyv” K. 15a–15ss</i>	
<i>Szimfóniák K. 16, K. 19 • Koncertária K. 21</i>	
1765. augusztus–	NÉMETALFÖLDI TARTÓZKODÁS
1766. április	Nannerl és Wolfgang betegsége
<i>Variációk K. 24–25. („Wilhelmuslied”)</i>	
<i>Galimathias Musicum K. 32 • Hágai szonáták K. 26–31.</i>	
1766. május 10.– július 9.	PÁRIZS
1766. július 9.– november 30.	HAZAÚT Svájcban és Dél-Németországon keresztül

1766–1767	OTTHON SALZBURGBAN
	<i>Die Schuldigkeit der ersten Gebotes – Geistliches Singspiel, K. 35</i>
	<i>Apollo et Hyacinthus – Lateinische Komödie, K. 38 • Zongoraverseny-átiratok</i>
1767. szeptember 11.–	BÉCS
1769. január 5.	
1767. október– december	„Menekülés” Olmützbe Wolfgang mégis átesik a járványos himlőn
1768	Szereplés a császári udvarnál (Mária Terézia) és a bécsi arisztokrácia házáinál Első operamegbízás (<i>La finta semplice</i> , Bécsben nem adják elő) A <i>Bastien és Bastienne</i> előadása dr. Mesmer kerti színpadán
	<i>Bastien und Bastienne – Singspiel, K. 50/46b</i>
1769	SALZBURG – Mozartot udvari hangversenymesterré nevezik ki (fizetés nélkül)
	<i>Menüettek, szerezadok stb. K. 61–64 • Egyházi kompozíciók K. 65–66</i>
1769. május 1.	A <i>La finta semplice</i> előadása a salzburgi érseki palotában
	<i>La finta semplice – Opera buffa, K. 51/46a</i>

1769. december 14.–1771. március 28.

ITÁLIAI UTAZÁS (Wolfgang és Leopold Mozart)

Verona – Milánó – Róma – Nápoly – Róma – Bologna – Milánó – Velence

1770. január	VERONA (fellépések)
1770. január 23.– március 15.	MILÁNÓ (fellépések, operaszerződés)
	<i>Koncertáriák K. 71, 72, 77–79, 89</i>
1770. március 15–16.	LODI
	<i>Vonósnégyes, K. 80</i>
1770. március 24.	BOLOGNA – Megismerkedés Padre Martinivel
1770. március 30.	FIRENZE
1770. április 11.– május	RÓMA – Wolfgang a Sixtus-kápolnában hallott Allegri <i>Misereréjét</i> emlékezetből lejegyzi
	<i>Szimfóniák K. 81, K. 84, K. 95, K. 97</i>
1770. május 12.– június 25.	NÁPOLY

1770. június 26.– július	RÓMA – Kihallgatás XIV. Kelemen pápánál, Mozart „aransarkantyús lovag” lesz
1770. július 20.– október 13.	BOLOGNA Ellenpont-tanulmányok Padre Martininál
1770. október 9.	Mozartot felveszik a bolognai Accademia Filarmonica tagjává
1770. október 18.– 1771. január 31.	MILÁNÓ
1770. december 26.	A <i>Mitridate</i> bemutatója <i>Mitridate • Rè di Ponto – Opera seria, K. 87/74a</i>
1771. február 11.– március 12.	VELENCEI TARTÓZKODÁS
1771. március 12–28.	HAZAUTAZÁS Padován és Veronán keresztül (oratórium-megbízás: <i>La betulia liberata</i>) Milánói operamegbízás híre (<i>Ascanio in Alba</i>)
1771. március 28.– augusztus 13.	OTTHON SALZBURGBAN <i>„La betulia liberata” – Azione sacra • K. 118/74c • Egyházi művek</i>
1771. augusztus 13.– december 16.	ITÁLIAI UTAZÁS (Wolfgang és Leopold Mozart) MILÁNÓ – Mozart ünnepi serenátát ír Habsburg Ferdinánd főherceg esküvőjére
1771. október 17.	Az <i>Ascanio in Alba</i> bemutatója <i>Szimfóniák K. 73, K. 75, K. 96, K. 110, K. 112</i> <i>Ascanio in Alba – Serenata teatrale, K. 111</i>
1771. december 16.– 1772. október 24.	OTTHON SALZBURGBAN
1772. április 29.	Collredo lesz az új salzburgi hercegek, Mozart serenátát ír beiktatására, hangversenymesterré nevezik ki, fizetéssel <i>Il sogno de Scipione – Serenata drammatica K. 126</i> <i>Szimfóniák K. 114, K. 124, K. 128–130, 132–134</i> <i>Divertimento K. 131, K. 136–138/125a, b, c • Dalok K. 147–151</i> <i>Egyházi művek K. 124c, K. 125, K. 127, K. 139, K. 144, K. 145</i>
1772. október 24.– 1773. március 13.	ITÁLIAI UTAZÁS (Wolfgang és Leopold) MILÁNÓ – Az operamegbízás teljesítése

1772. december 26. A *Lucio Silla* bemutatója
Vonósnégyesek K. 155–160 • „Exsultate jubilate” – motetta K. 165/158a
Szimfóniák K. 162, K. 181, K. 182, K. 199
Lucio Silla – Dramma per musica, K. 135

1773. március– július OTTHON SALZBURGBAN
Missa in honorem SS^{mae} Trinitatis K. 167 • Egyházi művek
Divertimento K. 166/159d, K. 186/159b, K. 187/159e

1773. július– szeptember UTAZÁS BÉCSBE (Wolfgang és Leopold Mozart)
 Sikertelen elhelyezkedési kísérlet
Vonósnégyesek K. 168–173

1773. szeptember– OTTHON SALZBURGBAN
 1774. december 6.
Zongoraverseny K. 175 • Zongoraszonáták K. 279–283/189d–h
Szimfóniák K. 183, K. 200–202 • Fagottverseny K. 191
 Egyházi művek K. 192–195

1774. december 6.– MÜNCHEN (Wolfgang és Leopold Mozart)
 1775. március 6. Mozart olasz vígoperát komponál az udvar megrendelésére
Zongoraszonáta („Dürnitz”) K. 284/205b
Misericordias Domini – motetta K. 222

1775. január 13. A *Finta giardiniera* bemutatója
La finta giardiniera – Opera buffa, K. 196

1775. március 6.–1777. szeptember 23.

OTTHON SALZBURGBAN

1775. április 23. Miksa főherceg salzburgi látogatásakor
 Mozart ünnepi operáját mutatják be
Il Rè pastore – Dramma per musica, K. 208

1776
Hegedűversenyek K. 207, K. 211, K. 216, K. 218, K. 219 • Divertimentók
Szerenádok • Cassationék • Zongoraversenyek K. 238, K. 246
„Serenata notturna” K. 239 • Háromzongorás verseny K. 242
Misék K. 257–259, K. 262 • egyéb egyházi művek
Rondo concertante K. 269/261a

1777	Colloredo érsek elutasítja Mozart szabadságkérelmét, Mozart elbocsátását kéri
	<i>Divertimento K. 270, K. 287/271b, K. 289/271g</i>
1777. augusztus 28.	Elfogadják felmondását
	<i>Zongoraverseny („Jenamy”) K. 271</i>

1777. szeptember–1779. január
MANNHEIM – PÁRIZSI UTAZÁS (Mozart és édesanyja)

1777. szeptember 24.–	MÜNCHEN
október 11.	Kihallgatás III. Maximilian választófejedelemnél. Fellépések, nincs álláslehetőség
1777. október 11–26.	AUGSBURG Fellépések, találkozik unokahúgával (Bäse), megismeri Stein hangszerkészítő fortepianoit
1777. október 30.–	MANNHEIM
1778. március 14.	Nyilvános fellépések, álláskeresés Karl Theodor választófejedelem udvaránál. Ismerkedés a mannheimi iskola második nemzedékével (Cannabich, Wendling család, F. Ramm és mások)
	<i>Zongoraszonáták K. 309, K. 311 • Dalok K. 307, K. 308</i>
	<i>Fuvolanégyesek K. 285, K. 298 • Fuvolaversenyek K. 313, K. 314</i>
1777. december	Mozart elhelyezkedési reményei megghiúsulnak
1778. január	Megismerkedés a Weber családdal. Szerelem Aloysia Weber íránt. Kirchheimbolandeni kirándulás
	<i>Koncertáriák K. 294, K. 295, 295a/486a</i>
	<i>Szonáták zongorára és hegedűre K. 296, K. 301–306</i>
1778. március 14.	Búcsú Mannheimtól
1778. március 23.–	PÁRIZS – Mozart tanítványokat és protektorokat keres,
szepetember 26.	a Concert spirituel számára komponál, Noverre-nek balettzenét ír
	<i>„Párizsi” szimfónia K. 297 • Sinfonia concertante (fúvósokra) K. Anh. 9/297b</i>
	<i>Les petits riens – balettzene K. 299b • Koncertária K. 316/300b</i>
1778. július 3.	Mozart édesanyja meghal Párizsban

1778. augusztus	Mozart Noailles herceg vendége Saint-Germain-en-Laye-ban. Találkozás Christian Bachhal
	<i>Zongoraszonáták K. 330–333</i>
	<i>Zongoravariációk K. 264/315d, K. 265/300e</i>
	Elhelyezkedési lehetőség híján haza készül. A Weber család átköltözik Münchenbe, Aloysiát udvari énekesnőnek szerződtetik
1778. október	HAZAÚT nyilvános fellépések Strassburgban
1778. november 6.– december 9.	HAZAÚT – MANNHEIM <i>Semiramis</i> -melodráma terve
1778. december 25.– 1779. január	HAZAÚT – MÜNCHEN Újratalálkozás a mannheimi udvartartással és zenészeivel. Aloysia viszontlátása, szerelmi családás

1779. január– 1780. november	OTTHON SALZBURGBAN
	<i>Kétzongorás verseny K. 365</i>
	<i>Sinfonia concertante (hegedűre és mélyhegedűre) K. 364</i>
1779. szeptember	A Weber család Bécsbe költözik
	<i>Szimfóniák K. 318, K. 319, K. 338 • Divertimento K. 334/320d</i>
	<i>Dalok K. 390–393 • Misék K. 317, K. 337</i>
	<i>Egyházi művek K. 321, K. 323, K. 328, K. 329, K. 336,</i>
	<i>K. 339, K. 343 • Zaide – Singspiel, K. 344/336b</i>
	<i>Thamos, König in Ägypten – kórusok és közjátékok, K. 345/336</i>
1780. november 8.– 1781. március	MÜNCHEN – Opera seriát komponál a müncheni udvari opera farsangi évadjára
	<i>Dalok, betétáriák K. 349, K. 351, K. 368, K. 369 • Oboanégyes K. 370</i>
1781. január 29.	Az <i>Idomeneo</i> bemutatója
1781. március	Apjával és nővérével látogatást tesz Augsburgban
	<i>Idomeneo, Rè di Creta – Opera seria, K. 366</i>

1781–1791

MOZART LETELEPSZIK BÉCSBEN

1781. március 16.	A salzburgi hercegek udvartartásához csatlakozva megérkezik Bécsbe
	<i>Koncertrondó hegedűre K. 369</i>
	<i>Szonáták zongorára és hegedűre K. 376, K. 377, K. 379, K. 380</i>
1781. április 3.	Fellép a Tonkünstler-Sozietät hangversenyén
	<i>Kézzongorás szonáta K. 448/375a • Fúvós szerenád K. 375</i>
1781. május	Kiköltözik szolgálati szállásáról, Weberéknél lakik
1781. május 9.	Nem hajlandó azonnal visszatérni Salzburgba, és az érsekkel való heves szóváltás után felmondja állását
1781. június	Többször követeli szabályos elbocsátását, helyett Karl Arco gróf, az érsek megbízottja egyszerűen kirúgja
1781. augusztus– szeptember	Komponálni kezdi a <i>Szöktetést</i> Tanítványok: Auernhammer kisasszony, Trattnerné és mások
1781. szeptember	Elköltözik Weberéktől
1781. november 16.	Udvari szereplés II. József előtt
1781. december 16.	Házassági szerződés Constanze Weberrel
1781. december 24.	Hangszeres versengés Clementivel
1782. május 26.	Nyilvános szereplés az Augarten-koncerten
	<i>Koncertrondó zongorára K. 382</i>
	<i>Kánonok K. 229–234, K. 347, K. 348/382a–g</i>
1782. július 16.	A <i>Szöktetés a szeréjből</i> bemutatója a bécsi Udvari Színházban
	<i>Die Entführung aus dem Serail – Singspiel, K. 384</i>
1782. augusztus 4.	Feleségül veszi Constanze Webert
	<i>Fúvós szerenád K. 388 • „Haffner”-szimfónia K. 385 • Vonósnégyes K. 387</i>
	<i>Fantázia és fuga zongorára K. 394 • Zongoraversenyek K. 413–415</i>
1783. március–április	Nyilvános hangverseny-fellépések
	<i>Bach-fúgák átírtai vonósnégyesre és vonósötösre K. 404a, K. 405</i>
	<i>Koncertáriák K. 416, K. 418–420, K. 431–433, K. 435</i>
1783. június 17.	Megszületik első gyermeke, Rajmund Leopold
	<i>Kürtversenyek K. 417, K. 447</i>

1783. július vége– október	A házaspár látogatása Salzburgban, a szülői háznál	<i>Mise-töredék K. 427</i>
1783. augusztus 19.	Kéthónapos korában meghal Bécsben a dajkaságban hagyott kisfiú	<i>Hegedű-mélyhegedű duók K. 423–424</i> <i>L'oca del Cairo – Opera buffa (töredék) K. 422</i> <i>Lo sposo deluso – Opera buffa (töredék) K. 430/424a</i> <i>Vonósnégyes K. 421/417b, K. 428/421b</i>
1783. október 30.– november 4.	LINZ A „Linzi” szimfónia előadása	• „Linzi” szimfónia K. 425
1783. november 8.	BÉCS, hazaérkezés	„Bandel”-tercett K. 441
1784. február 9.	Mozart elkezdte saját műjegyzékét	<i>Zongoraversenyek K. 449–451, K. 453, K. 456, K. 459</i>
1784. március–április	Önálló hangversenyei. Fellépései a nagybőjti hangversenyszezonban és főúri házaknál	<i>Zongoraötös K. 452 • Szonáta zongorára és hegedűre K. 454</i> <i>Zongoraszonáta K. 457 • Zongoravariációk K. 455, K. 460</i> <i>„Jagd” vonósnégyes K. 458 • „Dissonanzen” vonósnégyes K. 465</i>
1784. augusztus 23.	Maria Anna (Nannerl) házassága J. B. von Berchtold zu Sonnenburggal	
1784. szeptember 21.	Megszületik Mozart második gyermeke, Karl Thomas	
1784. december	Mozart a szabadkőműves páholy tagja lesz	
1785. február 12.– április 25.	Leopold Mozart meglátogatja fiát Bécsben, ő is a páholy tagja lesz	<i>Davidde penitente – kantáta, K. 469</i> <i>Zongoraversenyek K. 466, K. 467, K. 482</i> <i>Szabadkőműves kompozíciók K. 468, K. 471, K. 477, K. 483, K. 484</i> <i>Dalok K. 472–474, 476</i>
1785. február 13.	Haydn meglátogatja Mozartot, a Haydnnak dedikált kvartetteket játsszák	

1785. február– március	Hangversenyfellépések a nagybőjti hangversenyszezonban <i>Zongorafantázia K. 475 • Zongoranégyes K. 478</i>
1785. szeptember 1.	Megjelenik az Artaria kiadónál a hat vonósnégyes, Mozart Haydnnak szóló ajánlásával <i>Vonósnégyesek K. 387, 421/417b, 428/421b, 458, 464, 465</i>
1786. február 7.	<i>A színigazgató</i> bemutatója schönbrunni udvari ünnepségen <i>Der Schauspieldirektor – Komödie mit Musik, K. 486</i>
1786. február–március	Hangversenyfellépések a nagybőjti hangversenyszezonban <i>Zongoraversenyek K. 488, K. 491, K. 503</i>
1786. május 1.	<i>A Figaro lakodalma</i> bemutatója a bécsi Udvari Színházban <i>Le nozze di Figaro – Opera buffa, K. 492</i>
1786. október 18.	Megszületik Mozart harmadik gyermeke, Johann Thomas Leopold <i>Zongoranégyes K. 493</i>
1786. november 15.	A kisfiú halála <i>Kürtverseny K. 495 • Zongoratriók K. 496, K. 498, K. 502</i> <i>Vonósnégyes K. 499 • Koncertáriák K. 490, K. 505</i>
1786. december	Hangversenyfellépések. A <i>Figaro</i> sikere Prágában, Mozartot meghívják <i>„Prágai” szimfónia K. 504 • Kánonok K. 507, K. 508, K. 508a, K. 509a</i>
1787. január 11.– február 8.	PRÁGA (Mozart és Constanze, Franz Hofer és barátok)
1787. január 19.	Mozart hangversenyt ad Prágában <i>Zongorarondó K. 511 • Koncertáriák K. 512, K. 513</i> <i>Vonósötösök K. 515, K. 516 • Dalok K. 517–520, K. 523, K. 524</i>
1787. január 20.	<i>A Figarót</i> vezényli. Új operát rendelnek tőle <i>„Dorfmusikanten-Sextett” K. 522 • Eine kleine Nachtmusik K. 525</i> <i>Szonáta zongorára és hegedűre K. 526</i>
1787. május 28.	Leopold Mozart halála Salzburgban
1787. október 1.– november 13.	PRÁGA (Mozart és Constanze) <i>Koncertária K. 528 • Dalok K. 530, 531</i>

1787. október 29.	A <i>Don Giovanni</i> prágai bemutatója <i>Don Giovanni – Opera buffa</i> , K. 527
1787. december 7.	BÉCS – Mozartot II. József császári és királyi kamarakomponistává nevezi ki <i>Táncdarabok</i> K. 534–536, K. 565, K. 567, 568 „Koronázási” zongoraverseny K. 537
1787. december 27.	Megszületik Mozart negyedik gyermeke, Theresia <i>Zongoratriók</i> K. 542, 548, 564 • <i>Adagio és fuga vonósötösre</i> K. 546
1788. május 7.	A <i>Don Giovanni</i> bécsi bemutatója
1788. június	Adósságok. Kölcsönkérő levelek Puchberghez <i>Szimfóniák</i> K. 543, K. 550, K. 551
1788. június 29.	A gyermek, Theresia halála <i>Kánonok</i> K. 553–562 • <i>Trio-divertimento</i> K. 563 <i>Händel: Acis und Galathea – átdolgozás</i> , K. 566

1789. április– június 4.

BERLINI UTAZÁS (Lichnowsky herceggel)

Prága – Drezda – Lipcse – Potsdam – Lipcse – Berlin – Drezda – Prága

1789. április 10–11.	Prágai új operaszerződés lehetősége, azonban csak terv marad
1789. április 12–19.	DREZDA 12-én fellépés a drezdai udvar előtt
1789. április 20–23.	LIPCSE Dora Stock elkészíti Mozart utolsó hiteles arcképét
1789. április 25.– május	POTSDAM Mozart jelentkezik Frigyes Vilmos porosz király udvaránál „Duport”-variációk K. 573
1789. május 8–17.	LIPCSE 12-én nyilvános hangverseny <i>Gigue</i> K. 574
1789. május 19.	BERLIN
1789. május 26.	A porosz királynőnek játszik. Kihallgatás II. Frigyes Vilmosnál. Megrendelést kap vonósnégyesekre és zongoraszonátákra. Hazaút Drezdán és Prágán át.

1789. június 4.	BÉCS
1789. augusztus	Constanze a badeni gyógyfürdőbe megy <i>„Porosz” vonósnégyes K. 575 • Zongoraszonáta K. 576</i>
1789. augusztus 29.	A <i>Figaro</i> bécsi felújítása <i>Betétáriák K. 577–580, K. 582 • Klarinétötös K. 581</i> <i>Koncertáriák K. 583, 584, K. 584a • Táncdarabok K. 585–587</i>
1789. november 16.	Mozart ötödik gyermekének, Annának születése és halála
1790. január 26.	A <i>Così</i> bemutatója a bécsi Udvari Színházban <i>Così fan tutte – Opera buffa, K. 588 • „Porosz” vonósnégyes K. 589, K. 590</i>
1790. június–augusztus	Constanze ismét Badenben <i>Vonósötös K. 593</i>

1790. szeptember–november

FRANKFURTI UTAZÁS (Mozart és sógora, Hofer)

Regensburg – Nürnberg – Würzburg – Mainz – Mannheim – München

1790. szeptember 28.	Megérkezés Frankfurtba <i>Adagio és Allegro géporgonára, K. 594</i>
1790. október 15.	Hangverseny Frankfurtban
1790. október 23.	Mannheimben előadják a <i>Figarót</i>
1790. október 29.– november	Müncheni fellépés
1790. november 10.	BÉCS – Adósléví, angliai szerződésajánlatok (nem tud élni velük) Búcsú az Angliába utazó Haydntól
1791	<i>A varázsfuvola</i> komponálásának kezdete <i>Zongoraverseny K. 595 • Dalok K. 596–598 • Táncdarabok K. 599–607</i> <i>Művek géporgonára K. 608, K. 616 • Vonósötös K. 614</i> <i>Művek üvegharmonikára K. 617, K. 617a</i>
1791. május 9.	A városi magisztrátus helyt ad kérvényének: fizetés nélküli helyettes karnagy, és a karnagyi állás várományosa a Szent István-dómban

1791. június–július	Constanze újra Badenben <i>Ave verum corpus – motetta K. 618</i>
1791. július közepe	Constanze visszatér Bécsbe
1791. július 26.	Megszületik Mozart hatodik gyermeke, Franz Xaver Wolfgang
1791. július	A <i>Requiem</i> megrendelése
1791. augusztus– szeptember	PRÁGA A <i>Titus kegyelme</i> komponálása
1791. szeptember 6.	A <i>Titus</i> bemutatója <i>La clemenza di Tito – Opera seria, K. 621</i>
1791. szeptember 30.– december 5.	BÉCS
1791. szeptember 30.	A <i>varázsfuvola</i> bemutatója a Theater auf der Wiedenben <i>Die Zauberflöte – Grosse Oper, K. 620</i>
1791. október 7.	Constanze Sophie húgával és a kéthónapos Franz Xaver Wolfganggal ismét Badenbe utazik
1791. október 17.	A Mozart család ismét együtt Bécsben <i>Klarinétverseny K. 622</i>
1791. november 15.	Mozart a <i>Kis szabadkőműves kantáta</i> bemutatóját vezényli <i>Eine kleine Freimaurer-Kantate K. 623</i>
1791. november 20.	Ágynak dől. A <i>Requiem</i> mel foglalkozik <i>Requiem K. 626</i>
1791. december 4.	A még befejezetlen <i>Requiem</i> et próbálják Mozart betegágyánál
1791. december 5.	Mozart hajnali egy órakor meghal
1791. december 6.	Felravatalozzák a Szent István-dómban, eltemetik a Szent Marx-i temetőben

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Braunbehrens, Volkmar: *Mozart in Wien*. München: Piper, 1986. (Magyarul *Mozart – A bécsi évek*. Ford. Györi László. Budapest: Osiris, 2006.)
- Briefe W. A. Mozarts und seiner Familie, I–IV*. Erste kritische Gesamtausgabe von Ludwig von Schiedermair. München–Leipzig: Georg Müller, 1914.
- Briefe Wolfgang Amadeus Mozarts I–II*. Hrsg. von Erich H. Müller von Asow. Berlin: Alfred Metzner Verlag, 1942.
- Cambridge Companion to Mozart*, ed. by Simon P. Keefe, Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
- Hildesheimer, Wolfgang: *Mozart*. Frankfurt: Suhrkamp, 1977. (Magyarul *Mozart*. Ford. Györfy Miklós. Budapest: Gondolat, 1985, 2006.)
- Komlós Katalin: *Fortepianók és zenéjük. Németország, Ausztria és Anglia, 1760–1800*. Budapest: Gondolat, 2005.
- Konrad, Ulrich: „Mozart, der Briefschreiber” in *Mozart: Briefe und Aufzeichnungen*. Gesamtausgabe, Bd. VIII. Kassel: Bärenreiter, 2006. 9–40.
- Landon, H. C. Robbins: *1791 Mozart’s Last Year*. London: Thames and Hudson, 1988. (Magyarul *1791 – Mozart utolsó éve*. Ford. Györi László. Budapest: Corvina, 2001.)
- Landon, H. C. Robbins: *Mozart: The Golden Years 1781–1791*, London: Thames & Hudson, 1989.
- Leitzmann, Albert: *Mozarts Persönlichkeit*. Leipzig: Insel, 1914.
- Letters of Mozart and his Family*, ed. by Emily Anderson, London 1938.
3rd ed. by Stanley Sadie, and Fiona Smart. London: Macmillan, 1985.
- Lettres de W. A. Mozart I–II*, traduction nouvelle et complète par Henri de Curzon. Paris: Plon, 1912.
- Lorenzo da Ponte emlékiratai*. Válogatta, fordította és jegyzetekkel ellátta Jászay Magda. Budapest: Zeneműkiadó, 1970.
- Mozart bécsi levelei*. Szerkesztette, fordította és a bevezető tanulmányt írta Gedeon Tibor. Budapest: Gondolat, 1960.
- Mozart Compendium: A Guide to Mozart’s Life and Music*, ed. by H. C. Robbins Landon. London: Thames & Hudson, 1989.
- Mozarts Bäsle-Briefe*. Hrsg. von Joseph Eibl–Walter Heinz Senn. Kassel: Bärenreiter, 1978.

- Nettl, Paul: *Mozart in Böhmen*. Prag: Neumann, 1938.
- Nottebohm, Gustav: *Mozartiana*. Leipzig: Breitkopf & Härtel, 1880.
- Sadie, Stanley: *Mozart: The Early Years 1756–1781*. Oxford: Oxford University Press, 2006.
- Schlichtegroll, Friedrich: *Mozarts Leben*. Graz: Hubeck, 1794.
- Schroeder, David: *Mozart in Revolt*. New Haven: Yale University Press, 1999.
- Solomon, Maynard: *Mozart. A Life*. New York: Harper, 1996. (Magyarul *Mozart*. Ford. Barabás András. Budapest: Park Könyvkiadó, 2006.)

LEVELEK MUTATÓJA

<i>Feladó</i>	<i>Hely</i>	<i>Címzett</i>	
<hr/>			
Hasse, Johann Adolf			
1769. szeptember 30.	Bécs	G. M. Ortes	119
Haydn, Joseph			
1787. december	Eszterháza v. Bécs	Franz Roth	504
1792. január	London	Michael Puchberg	584
Mária Terézia császárné			
1771. december 12.	Bécs	Ferdinánd főherceg	177
Martini, Giovanni Battista (Padre)			
1776. december 18.	Bologna	Wolfgang Mozart	195
Maty, Mathew			
1765. július 19.	London	Leopold Mozart	80
Mozart, Constanze, szül. Weber			
1782. április 20.	Bécs	Maria Anna Mozart	399
1783. július 19.	Bécs	Maria Anna Mozart	445
1827. május 31.	Salzburg	Maximilian Stadler	570
Mozart, Leopold			
1762. október 16	Bécs	Lorenz Hagenauer	37
1762. október 19.	Bécs	Lorenz Hagenauer	42
1762. október 30.	Bécs	Lorenz Hagenauer	42
1762. november 24.	Bécs	Lorenz Hagenauer	43
1762. december 29.	Bécs	Lorenz Hagenauer	44
1763. június 11.	Wasserburg	Lorenz Hagenauer	50
1763. június 21.	München	Lorenz Hagenauer	50
1763. július 19.	Schwetzingen	Lorenz Hagenauer	52
1763. augusztus 20.	Frankfurt am Main	Lorenz Hagenauer	53
1763. október 17.	Brüsszel	Lorenz Hagenauer	55
1763. december 8.	Párizs	Lorenz Hagenauer	58
1764. február 1.	Párizs	Hagenauerné	61
1764. február 22.	Párizs	Lorenz Hagenauer	65
1764. április 1.	Párizs	Lorenz Hagenauer	66

1764. május 28.	London Lorenz Hagenauer 68
1764. június 8.	London Lorenz Hagenauer 71
1764. november 27.	London Lorenz Hagenauer 72
1764. december 3.	London Lorenz Hagenauer 73
1765. február 8.	London Lorenz Hagenauer 73
1765. szeptember 19.	Hága Lorenz Hagenauer 81
1765. december 12.	Hága Lorenz Hagenauer 85
1766. május 16.	Párizs Lorenz Hagenauer 88
1766. november 10.	München Lorenz Hagenauer 90
1766. november 15.	München Lorenz Hagenauer 91
1767. november 10.	Olmütz Lorenz Hagenauer 97
1768. január 23.	Bécs Lorenz Hagenauer 101
1768. január 30.	Bécs Lorenz Hagenauer 102
1768. május 11.	Bécs Lorenz Hagenauer 107
1768. július 30.	Bécs Lorenz Hagenauer 108
1768. december 14.	Bécs Lorenz Hagenauer 115
1770. január 7.	Verona felesége 124
1770. február 17.	Milánó felesége 130
1770. március 13.	Milánó felesége 132
1770. március 27.	Bologna felesége 136
1770. április 3.	Firenze felesége 137
1770. április 14.	Róma felesége 138
1770. május 2.	Róma felesége 141
1770. június 5.	Nápoly felesége 144
1770. június 16.	Nápoly felesége 145
1770. június 30.	Róma felesége 148
1770. július 7.	Róma felesége 150
1770. július 28.	Bologna felesége 151
1770. augusztus 25.	Bologna felesége 156
1770. október 20.	Milánó felesége 159
1770. november 10.	Milánó felesége 161
1770. december 15.	Milánó felesége 162
1770. december 22.	Milánó felesége 164
1770. december 29.	Milánó felesége 166
1771. január 5.	Milánó felesége 169
1771. augusztus 31.	Milánó felesége 172

1771. szeptember 13.	Milánó	felesége	173
1771. október 19.	Milánó	felesége	174
1771. november 16.	Milánó	felesége	176
1772. november 21.	Milánó	felesége	180
1773. január 2.	Milánó	felesége	181
1774. december 14.	München	felesége	188
1777. október 4.	Salzburg	fia	206
1778. február 11–12.	Salzburg	fia	253
1778. február 23.	Salzburg	fia	261
1778. augusztus 13.	Salzburg	fia	297
1778. augusztus 31.	Salzburg	fia	301
1778. november 19.	Salzburg	fia	311
1778. november 23.	Salzburg	fia	315
1779. január 11.	Salzburg	fia	323
1780. december 4.	Salzburg	fia	342
1780. december 11.	Salzburg	fia	343
1781. augusztus 10.	Salzburg	Breitkopf & Sohn	375
1782. augusztus 23.	Salzburg	M. E. Waldstätten	416
1784. szeptember 14.	Salzburg	leánya	459
1785. február 16.	Bécs	leánya	459
1785. február 21.	Bécs	leánya	462
1785. március 12.	Bécs	leánya	462
1785. március 19.	Bécs	leánya	463
1785. november 3.	Salzburg	leánya	466
1785. november 11.	Salzburg	leánya	466
1785. december 2.	Salzburg	leánya	467
1786. január 13.	Salzburg	leánya	468
1786. április 28.	Salzburg	leánya	473
1786. május 18.	Salzburg	leánya	478
1786. november 17.	Salzburg	leánya	479
1787. március 1–2.	Salzburg	leánya	488
Mozart, Maria Anna (Nannerl)			
1799. november 24.	Salzburg	Breitkopf & Härtel	60
Mozart, Maria Anna (szül. Pertl)			
1777. szeptember 29	München	férje	202
1778. február 5.	Mannheim	férje	251

Mozart, Maria Anna Thekla (Bäse) utóirat

1779. január 8. München Leopold Mozart 321

Mozart, Wolfgang Amadé

1769. Salzburg [Katharina Gilowsky] ... 115

1769. december 14. Wörgl Anyja, nővére 122

1770. január 7. Verona nővére 126

1770. március 3. Milánó nővére 130

1770. április 25. Róma nővére 139

1770. május 19. Nápoly nővére 143

1770. augusztus 4. Bologna nővére 153

1770. szeptember 8. Bologna nővére 156

1771. január 12. Milánó nővére 170

1771. október 26. Milánó nővére 175

1772. november 7. Milánó anyja, nővére 178

1772. december 5. Milánó nővére 180

1773. szeptember 15. Bécs nővére 188

1774. december 16. München anyja, nővére 189

1775. január 14. München anyja 190

1776. szeptember 4. Salzburg Padre Martini 192

1777. augusztus 1. Salzburg Colloredo hercegének ... 199

1777. szeptember 29. München apja 202

1777. október 16–17. Augsburg apja 208

1777. október 17. Augsburg apja 213

1777. november 4. München apja 216

1777. november 5. Mannheim unokahúga 221

1777. november 8. Mannheim apja 225

1777. november 13. Mannheim unokahúga 228

1777. november 14. Mannheim apja 230

1777. december 3. Mannheim apja 234

1777. december 10. Mannheim apja 238

1777. december 27. Mannheim apja 242

1778. január 10. Mannheim apja 243

1778. január 17. Mannheim apja 244

1778. február 4. Mannheim apja 247

1778. február 7. Mannheim apja 252

1778. február 28. Mannheim apja 268

1778. február 28.	Mannheim unokahúga	270
1778. március 24.	Párizs apja	272
1778. május 1.	Párizs apja	275
1778. május 14.	Párizs apja	280
1778. július 3.	Párizs apja	281
1778. július 3.	Párizs Joseph Bullinger	286
1778. július 30.	Párizs Aloysia Weber	288
1778. július 31.	Párizs apja	293
1778. augusztus 27.	Saint-Germain . apja	300
1778. szeptember 11.	Párizs apja	304
1778. november 12.	Mannheim apja	308
1778. december 23.	Kaysersheim ... unokahúga	316
1778. december 29.	München apja	319
1779. január 8.	München apja	320
1779. május 10.	Salzburg unokahúga	324
1780. április 24.	Salzburg unokahúga	328
1780. november 8.	München apja	334
1780. november 15.	München apja	336
1780. november 29.	München apja	339
1780. december 1.	München apja	340
1780. december 16.	München apja	344
1780. december 27.	München apja	344
1780. december 30.	München apja	347
1781. január 3.	München apja	350
1781. március 17.	Bécs apja	351
1781. március 24.	Bécs apja	353
1781. április 8.	Bécs apja	354
1781. április 28.	Bécs apja	355
1781. május 9.	Bécs apja	356
1781. május 12.	Bécs apja	359
1781. május 19.	Bécs apja	362
1781. június 9.	Bécs apja	365
1781. június 13.	Bécs apja	368
1781. június 20.	Bécs apja	369
1781. július 13.	Bécs apja	370
1781. július 25.	Bécs apja	370

1781. augusztus 1.	Bécs	apja	372
1781. augusztus 8.	Bécs	apja	374
1781. augusztus 22.	Bécs	apja	376
1781. szeptember 5.	Bécs	apja	378
1781. szeptember 26.	Bécs	apja	379
1781. október 6.	Bécs	apja	383
1781. október 13.	Bécs	apja	384
1781. december 5.	Bécs	apja	385
1781. december 15.	Bécs	apja, nővére	386
1781. december 22.	Bécs	apja	390
1782. január 16.	Bécs	apja	395
1782. január 30.	Bécs	apja	398
1782. április 10.	Bécs	apja	398
1782. április 20.	Bécs	nővére	399
1782. április 29.	Bécs	Constanze Weber	402
1782. május 29.	Bécs	apja	403
1782. július 20.	Bécs	apja	407
1782. július 27.	Bécs	apja	409
1782. július 31.	Bécs	apja	410
1782. aug. 4. előtt	Bécs	M. E. Waldstätten	411
1782. augusztus 7.	Bécs	apja	414
1782. szeptember 11.	Bécs	apja	418
1782. október 19.	Bécs	apja	420
1782. november 13.	Bécs	apja	421
1782. november 20.	Bécs	apja	422
1782. december 28.	Bécs	apja	423
1783. január 22.	Bécs	apja	429
1783. február 5.	Bécs	apja	430
1783. február 15.	Bécs	apja	431
1783. március 12.	Bécs	apja	431
1783. március 29.	Bécs	apja	434
1783. április 12.	Bécs	apja	436
1783. május 3.	Bécs, Prater	apja	436
1783. május 7.	Bécs	apja	437
1783. május 21.	Bécs	apja	439
1783. június 7.	Bécs	apja	440

1783. június 18.	Bécs apja	441
1783. június 21.	Bécs apja	442
1783. július 12.	Bécs apja	444
1783. július 19.	Bécs nővére, M. Marchand	445
1783. október 31.	Linz apja	448
1783. december 10.	Bécs apja	449
1784. március 3.	Bécs apja	451
1784. március 20.	Bécs apja	453
1784. április 10.	Bécs apja	454
1784. május 26.	Bécs apja	455
1784. június 9.	Bécs apja	456
1784. augusztus 18.	Bécs nővére	457
1785. május 21.	Bécs Anton von Klein	463
1787. január 15.	Prága Gottfried von Jacquin	...	483
1787. április 4.	Bécs apja	489
1787. június 2.	Bécs nővére	491
1787. június 16.	Bécs nővére	493
1787. október 15–25.	Prága Gottfried von Jacquin	...	496
1787. november 4–9.	Prága Gottfried von Jacquin	...	500
1787. december 19.	Bécs nővére	507
1788. június 17. előtt	Bécs Michael Puchberg	511
1788. június 27.	Bécs Michael Puchberg	513
1788. augusztus 2.	Bécs nővére	515
1789. március	Bécs Franz Hofdemel	517
1789. április 8.	Budwitz felesége	519
1789. április 13.	Drezda felesége	520
1789. április 16.	Drezda felesége	522
1789. május 23.	Berlin felesége	527
1789. július 12.	Bécs Michael Puchberg	530
1789. december	Bécs Michael Puchberg	533
1790. január 20.	Bécs Michael Puchberg	534
1790. április 8.	Bécs Michael Puchberg	535
1790. május	Bécs Ferenc főherceg	536
1790. május 17.	Bécs Michael Puchberg	537
1790. szeptember 30.	Frankfurt felesége	538
1790. október 3.	Frankfurt felesége	541

1790. október 15.	Frankfurt	felesége	545
1791. május	Bécs	Bécs Város Magisztrátusa	549
1791. május vége	Bécs	Anton Stoll	551
1791. június 11.	Bécs	felesége	552
1791. június 12.	Bécs	felesége	553
1791. július 7.	Bécs	felesége	555
1791. október 7–8.	Bécs	felesége	561
1791. október 8–9.	Bécs	felesége	563
1791. október 14.	Bécs	felesége	566
O'Reilly, Robert May			
1790. október 26.	London	Wolfgang Mozart	545
Schachtner, Andreas			
1792. április 14.	Salzburg	Maria Anna Mozart	31
Süssmayr, Franz Xaver			
1800. február 8.	Bécs	G. Ch. Härtel	572

DOKUMENTUMOK MUTATÓJA

- A „Haydn”-kvartettek ajánlása ... 464
- A bolognai Accademia Filarmonica jegyzőkönyvéből ... 157
- A Burgtheater hirdetménye ... 534
- A *Don Giovanni*-nyitány keletkezéstörténete
Nissen Mozart-életrajzából ... 503
- A *Gazzetta Di Mantova* cikke ... 128
- A *Gazzetta Di Milano* híradása ... 168
- A nemes rendek ünnepei – a *Krönungsjournal Für Prag* cikke ... 557
- A Padre Martini által jegyzett bizonyítvány ... 158
- A párizsi Saint-Eustache templom halottaskönyvéből ... 287
- A *Prager Oberpostamtszeitung* beszámolója ... 499
- A salzburgi dóm-plébánia anyakönyvéből ... 30
- A Salzburgi Gimnázium jegyzőkönyvéből ... 95
- A Szent István dóm-plébánia halotti anyakönyvéből ... 578
- A *varázsfuvola* színlapja ... 559
- A *Wiener Zeitung* megemlékezése ... 580
- A *Wiener Zeitung* tudósítása ... 472
- A *Wiener Zeitung* tudósítása ... 473
- Adóslevél ... 540
- Bécs város magisztrátusának határozata ... 550
- Benedikt Schack emlékezéséből ... 569
- Beszámoló a berlini *Musikalische Zeitung*ban
Mozart lipcsei tartózkodásáról ... 526
- Bretzner nyilatkozata a *Leipziger Zeitung*ban ... 405
- Charles Burney naplójából ... 155
- Collredo érsek határozata ... 201
- Constanze emlékezése ... 585
- Constanze emlékezéseiből ... 588
- Constanze Mozart nyugdíjkérelme II. Lipót császárhoz ... 580
- Daines Barrington *Jelentéséből* ... 76, 95
- Daniel Schubart Mozartról, *Teutsche Chronik* ... 191
- Dittersdorf Önéletrajzából
(beszélgetés II. József császárral) ... 480

- Friedrich Melchior Grimm írása a *Correspondance Littéraire*-ben ... 56
- Goethe emlékezése ... 54
- Gyászmise Prágában ... 583
- Hangversenyhirdetés a *Public Advertiser*-ben ... 75
- II. József császár véleménye ... 406
- Johann Friedrich Schink cikke a *Dramaturgische Fragmente*
IV. kötetében ... 404
- Joseph Deiner emlékezéséből ... 578
- Joseph Lange, Mozart sógorának emlékezéséből ... 586
- Kazinczy Ferenc: *Pályám emlékezete* ... 478
- Kinevezési okmány [Határozat Mozart udvari
kamaramuzsikusi címéről] ... 506
- Leopold Mozart hirdetése Frankfurtban ... 54
- Leopold Mozart *Species Facti* című írásából ... 113
- Londoni hangversenyhirdetés a *Public Advertiser*-ben ... 71
- Lorenzo Da Ponte *Emlékirataiból* (1, 2, 3) ... 468, 494, 505
- Ludwig Berger emlékezéseiből ... 394
- Ludwig von Bentheim-Steinfurt Gróf naplójából Mozart
frankfurti hangversenyéről ... 543
- Maria Anna Mozart emlékezése ... 99
- Maria Anna Mozart: *Adatok a néhai Wolfgang Mozart*
zeneművész életrajzához ... 29, 31, 36, 40, 49, 59, 67, 81, 85, 87, 89,
92, 96, 100, 114, 121, 134, 142, 147, 167, 171, 177, 187, 201, 333,
- Michael Kelly *Emlékezéseiből* (1, 2) ... 474, 587
- Mozart és Konstanzia Weber házassági anyakönyvi bejegyzése ... 412
- Mozart Összes művem jegyzékéből ... 450, 513, 515, 517
- Mozart váltója Franz Hofdemelnek ... 518
- Muzio Clementi emlékezéseiből ... 394
- Niemetschek emlékezése [1791. július–szeptember] ... 557
- Niemetschek emlékezése [1791. szeptember] ... 558
- Niemetschek emlékezése [1791] ... 574
- Niemetschek emlékezése a *Don Giovanni*-nyitány keletkezéséről ... 502
- Niemetschek emlékezése a Requiem megrendeléséről ... 568
- Nissen Mozart-életrajzából ... 61
- Nissen Mozart-életrajzából ... 446
- Nissen Mozart-életrajzából [1791. november–december] ... 574

Orvosi jelentés Mozart haláláról ... 577
Pater Dominicus Hagenauer naplójából ... 120, 491
Potsdami kabinetjelentés II. Frigyes Vilmos porosz királynak ... 526
Sophie Haibel emlékezéséből ... 586
Sophie Haibel, Mozart sógornője emlékezéséből ... 575
Udvari határozat ... 582
Újabb milánói operaszerződés ... 170
Zinzendorf gróf Naplójából ... 41

NÉVMUTATÓ

(A mutató nem ismétli meg a *Levelek mutatójában*,
illetve a *Dokumentumok mutatójában* található oldalszámokat.)

- Abel, Carl Friedrich 70
 Abert, Hermann 23
 Adamberger, Valentin 372, 373, 374,
 381, 383, 407, 419, 429, 434, 443
 Adlgasser, Kajetan 123, 181, 195, 246
 Adlgasser felesége, Maria Anna
 Fesemayr 377, 378
 Afferi, Giuseppe 126–128
 Affligio (Afflisio), Giuseppe 105, 106,
 108, 109, 111, 113
 Agata, Michele 256
 d'Aiguillon hercegnő 66
 D'Alambert, Jean le Rond 267
 Albert, Franz Joseph 203, 205–207, 261
 Albert, szász herceg 100, 101
 Albrechtsberger, Johann Georg 523,
 525, 538, 550, 576
 Allegrante, Maddalena 523, 525
 Allegri, Giovanni Battista 124
 Allegri, Gregorio 135
 Amicis, Anna Lucia 183, 244, 250, 257,
 307
 André, Johann 24, 406, 447, 451
 Anfossi, Pasquale 443
 Angelbauer, Ulrich 354
 Angelsprugger, Coelestin II. 317
 Anthonis van Dyck 56
 Anton Clemens, szász herceg 207, 498
 Arbauer, Josef Felix 259
 Arco, Georg Anton Felix 360, 361, 363
 Arco, Karl Joseph Felix 353, 354, 360,
 361, 364–369
 Arco, Leopold Ferdinand 237, 238
 Artaria, Carlo 466, 532
 d'Asti, Francesco Asteburg 178, 179
 d'Asti, Marianne Asteburg 179, 181, 183
 Attwood, Thomas 479, 489
 Auenbrugger, Josef Leopold 449, 450
 Auernhammer, Johann Michael 370,
 374, 376, 378
 Auernhammer, Josepha Barbara 370,
 375, 376, 377, 378, 382, 523
 Bach, Friedemann 399
 Bach, Johann Christian 67, 68, 70, 74,
 79, 269, 270, 300, 301
 Bach, Johann Sebastian 399, 400, 523,
 526
 Bacon, Francis 474
 Baglioni-Poggi, Clementina 112
 Bär, Carl 577
 Barducci, Rosa 123, 131, 368
 Barisani, Sigismund 448, 459, 491
 Barrington, Daines 80
 Barthelemon, François Hyppolite 71

- Bäsle, *lásd* Mozart, Maria Anna Thekla
Bauernfeld, Joseph 575
Bayer, hegedűművész 454
Bayer, Nikolaus 220
Beaumarchais 421, 467, 469, 473, 474
Becke (Beecke), Ignaz 255, 261
Becke, Johann Baptist 319, 320, 323,
334, 345
Bedini, Domenico 558, 561
Beethoven, Ludwig van 399, 576
Bellardo, táncos 179
Bemmel, Willem 55
Benda, Georg Anton 243, 309, 405
Benedek, XIV. pápa 148
Benucci, Francesco 437, 438, 475
Berger, Ludwig 395
Bernasconi, Antonia 112, 152, 153,
162, 168, 256
Bernhard, Johann Anton 43
Bimberl (Mozarték foxija) 190, 191
Binder von Krieglstein, Johann
Nepomuk 430
Binetti, táncművész 174
Blache, táncművész 174
Blanchard, Jean-Pierre 556
Boccherini, Luigi 129
Bondini, Pasquale 482, 483, 487,
493, 498
Bonno, Giuseppe 110, 112, 417, 533
Borgia, Cesare 261
Böhm, Johann Heinrich 325, 327,
328, 431, 539, 540
Bönicke, Johann Michael 353, 354,
357, 364
Braganza hercege, Juan Carlos 100,
104, 110
Braunbehrens, Volkmar 23, 538, 579
Breitkopf & Härtel 13, 24, 59, 375, 393
Bretfeld, Joseph 483
Bretzner, Christoph Friedrich 373, 406
Breuner, Franz Xaver 208, 364
Bridi, Giuseppe Antonio 500, 501
Brill, Paul 55
Brunetti, Antonio 351, 352–355
Brunszvik Jozefin 576
Bullinger, Joseph 217, 220, 237, 246, 251,
262, 267, 310, 315, 404
Burney, Charles 135
Bussani, Dorothea 474
Caldara, Antonio 340
Calzabigi, Raniero 189, 256
Cambini, Giuseppe 278
Campra, André 333
Canal, Joseph Emanuel von Malabaila
483, 484, 486
Cannabich, Carl 462
Cannabich, Christian 216, 217, 219, 225,
226, 230, 236, 239, 240, 255, 256,
272, 273, 309, 310, 319, 320, 341
Cannabich Christian felesége 239, 273,
308, 313, 341
Cannabich, Elisabeth 230, 231
Cannabich, Rosa 219, 231, 237, 239, 256,
272, 341
Carlotti, Alessandro 124, 125, 127
Carmontelle, Louis 59
Caroli, Angelo Antonio 157
Carrati, Baldassare 157
Castel, Johann Sebastian 341, 342
Casti, Giovanni Battista 469, 471, 477

- Castiglione, Federico 171
 Cavalieri, Caterina 372, 373, 374, 381,
 383566, 567
 Ceccarelli, Francesco 335, 336, 337, 351,
 353–355, 392, 544
 Chabot, Elisabeth-Louise de la
 Rochefoucauld 275
 Chiesa, Melchior 169
 Christa, Bartholomäus 220, 224
 Christophori, Johann Michael 135
 Cicognani, Giuseppe 152, 153
 Cigna-Santi, Vittorio Amadeo 152
 Cimarosa, Domenico 525
 Cirri, Giovanni Battista 71
 Clemens, Franz 49, 51, 52
 Clementi, Muzio 392, 393, 395–397,
 440, 441, 480
 Closset, Thomas Franz 576, 577
 Cobenzl, Johann Karl Philipp 66
 Colbert, Jean-Baptiste 288
 Collalto, Thomas Vinciguerra 38
 Colloredo, Rudolf Hieronymus 38, 39,
 178, 205, 267, 356–367, 447
 Colombo, milánói barát 164
 Coltellini, Marco 100, 112, 113
 Conti, Louis François de Bourbon 66
 Corsini, Giuseppe 157
 Coteck, Rudolf 38
 Cremonini, Clementina 71
 Cristofori, Bartolomeo 215
 Cronegk, Johann Friedrich 230
 Cronstorf, Cetto 413, 415
 Croy, Emanuel de 82
 Cröner, Johann Nepomuk 191
 Crux, Maria Anna Antonia 485, 486,
 542, 543
 Da Ponte, Lorenzo 352, 437, 438, 461,
 473, 474, 496, 498, 534
 Dalberg, Wolfgang 309
 Dalla Rosa, Saverio 125
 Danchet, Antoine 333
 Danican Philidor, François André 238
 Danner, Christian Franz 216
 Dante 495
 Danzi, Franziska 232, 233
 Daubrawaick, Johann Anton von
 Daubrawa 382, 383, 434
 Dauer, Johann Ernst 372, 374, 407
 Daun, Karl Joseph gróf 376, 378
 Daun, Leopold Joseph 45
 Davies, Peter J. 577
 De Amicis, *lásd* Amicis
 de Fries, *lásd* Fries, Johann
 De Jean (Willem van Britten Dejong)
 241, 249, 252, 259
 De Vismes, Jacques 280
 Degardino impresszárió 74
 Deibl, Franz de Paula 153, 155
 Deiner, Joseph (Don Primus) 556, 561,
 562, 567, 579
 Delafosse, Jean Baptiste 59, 80
 Denis, Johann Nepomuk Michael 424
 Dechamps, *lásd* De Jean
 Deutsch, Otto Erich 447, 569
 Deym von Stritzetz, Joseph 576
 Diderot, Denis 267
 Dietrichstein, Karl Johann Baptist 104
 Dionisio, St. Fermo márkija 124
 Distler, Elisabeth 461
 Dittersdorf, Karl Ditters 482
 Doles, Johann Friedrich 526
 Döll, Johann Baptist 342, 343

- Du Beyne (Dupin) de Malechamps,
Philippe 176
- Duport, Jean-Pierre 527
- Duschek (Dušek), Franz Xaver 473,
494, 561, 584
- Duschek (Dušek), Josepha 520,
522–525, 561, 583
- Duval de la Potterie, Ferdinand
Guillaume 246
- Eberlin, Johann Ernst 399, 433
- Eberstein, Karl 52
- Eckard, Johann Gottfried 64, 65
- Eckermann, Johann Peter 54
- Edelbach, Benedikt Schlossgängl 429,
439
- Einstein, Alfred 100
- Elisabeth Christine Ulrike 528
- Elisabeth Maria Aloysia Auguste 224,
320
- Elisabeth Wilhelmine Louise
Württemberg 386, 423, 536
- Emilii (Emilei) Filippo 124
- d'Épinay, Louise 295, 296, 306, 308
- Erdődi gróf, lásd Pálffy
- Eskeles, Eleonora 418–420
- Esterházy (Eszterházy) Károly 38
- Esterházy Nepomuk János 432, 433, 452
- d'Ettore, Guglielmo 148, 149
- Eybler, Joseph 538, 571–573
- Fabrier balettmester 173, 174
- Fabris-Afferri, Elena 128
- Falchini, Geltrude 174
- Farinelli (Carlo Broschi) 136
- Favart, Justine (Madame Favart) 114
- Feigele, Karl Bernhard 325, 327
- Fénelon, François de la Mothe 157
- Ferdinánd, főherceg, 115, 130, 171, 172,
174, 177
- Ferdinánd, IV. nápolyi király 149
- Ferenc, főherceg (későbbi II. Ferenc) 498,
536, 538
- Ferenc, II. császár 583
- Ferenc, Lotaringiai, I. Ferenc császár 40,
340
- Ferrarese, Adriana del Bene 523, 525
- Ferri, Luigi 157
- Fiala, Josef 314, 315, 334
- Fiorini, Giovanni Andrea 164, 165
- Firmian, Carl Joseph 121, 130–133,
137, 171
- Firmian, Franz Lactanz 133, 208
- Fischer, Gottlieb Friedrich 407, 422, 423
- Fischer, Johann Christian 234, 235, 276,
277
- Fischer, Ludwig 372–374, 380, 407, 449,
449, 450, 453
- Fischer, Rudolph 583
- Fischiatti, Domenico 300
- Flamm, Franz Xaver 564, 565
- Fracassini, Aloisi Lodovico 207
- Francavilla hercegnője 144
- Francesco III. d'Este 130
- Frank, Johann Peter és Joseph 311, 315
- Fränzl, Ignaz 309
- Frasel, Wilhelm 559
- Frentz bárónó 544
- Freysinger, Erasmus 224
- Freysinger, Josepha 222

- Freystädler, Franz Jakob 485, 486
 Friedrich Michael von Pfalz-
 Zweibrücken-Birkenfeld 52
 Fries, Johann 256
 Frigyes, II. Vilmos király 520, 527,
 528, 530, 532, 585

 Gabrielli, Caterina 136, 257
 Galicin, Dmitrij Mihajlovics 100,
 352–354, 452
 Galuppi, Baldassare 167
 Gamera, Giovanni 183
 Garibaldi, Giacchino 306
 Garrick, David 80
 Gasparini, Quirino 162
 Gassel, Lucas 55
 Gatti, Luigi 430
 Gaukerl (Mozart kutyája) 485
 Gayl, Joseph 560
 Gazzaniga, Giuseppe 471, 469, 496
 Gebler, Tobias Philipp 187, 243, 431
 Gedeon Tibor 530
 Gellert, Christian Fürchtegott 15,
 481, 482
 Gemmingen, Otto 310
 George, walesi herceg (a későbbi
 IV. György) 545, 546
 Gerl, Franz Xaver 559, 560, 570
 Germani, Don Ferdinando 181
 Germani, Therese 156
 Gibelli, Lorenzo 157
 Gieseke, Karl Ludwig 559
 Gignoux, Christoph 210
 Gilowsky, Franz Xaver 382, 383,
 413, 415, 429, 434

 Gilowsky, Johann Joseph Anton 37, 39
 Gilowsky, Katharina (Katherl) 116, 338,
 420
 Gilowsky, Wenzel Andreas von Urazowa
 421
 Girelli, Antonia 174, 175
 Gluck, Christoph Willibald 105, 106,
 109, 150, 151, 256, 298, 300, 320,
 373, 383, 384, 405, 415, 417, 432,
 435, 516, 537
 Goldhahn, Joseph Odilo 551, 552, 575
 Goldoni 100, 430
 Gossec, François-Joseph 238
 Gottlieb, Anna 559, 560
 Gottsched, Johann Christoph 15
 Görner, Karl Friedrich 526
 Graaf, Christian Ernst 89
 Graf, Friedrich Hartmann 210
 Grassi, Josef Matthias 432, 433
 Gres kincstárnok 542
 Grimm, Friedrich Melchior 15, 58, 66,
 69, 240, 241, 251, 276, 295–297, 282,
 285, 306, 308
 Grimmer, Jacob 55
 Gschwendtner, Vital 302, 303, 323, 324
 Guadagni, Gaetano 137, 138
 Guardasoni, Domenico 499, 501, 505
 Guglielmi, Pietro Alessandro 128
 Guines, Adrien-Louis Bonnières de 280,
 281, 295
 Guttenberg, Josefa 104
 Günther, Johann Valentin 419, 420
 György, III., angol király 68, 281
 Gyóri László 558, 571

- Hacke, Joseph 232
 Hadik János Károly 535
 Hafeneder, Joseph 209
 Haffner, Johann Ulrich 74
 Haffner, Sigismund 165
 Hagen báró, *lásd* Hacke, Joseph
 Hagenauer, Johann Baptist 143, 144,
 329
 Hagenauer, Johann Baptist felesége,
lásd Barducci
 Hagenauer, Johannes (Giovanni) 124,
 125
 Hagenauer, Kajetan Rupert 120, 491
 Hagenauer, Lorenz 14, 15, 17, 35, 39, 91,
 129, 262, 329
 Hagenauer, Lorenz felesége, Maria
 Theresia 44, 68, 91
 Hagenauer, Martha 153, 154
 Haibel, Jakob felesége, Sophie, *lásd*
 Weber
 Hambacher, Josefa 473
 Händel, Georg Friedrich 67, 70, 399, 400
 Häring, Johann Baptist 535
 Härtel, Gottfried Christoph 573
 Haslang, Josef 79
 Hasse, Johann Adolf 100, 109, 110, 167,
 171, 172, 174, 175, 256, 257, 269
 Hässler, Johann Wilhelm 523, 525
 Hatzfeld, August Maria 490
 Hay, Johann Leopold 99
 Haydn, Joseph 399, 460, 461, 481, 482,
 505, 533, 534, 538, 571
 Haydn, Michael 143, 144, 193, 195, 235,
 237, 432, 433, 435, 446, 447, 516,
 538
 Hebelt, Wenzel 34
 Heeger, Wenzel Bernhard 567
 Hefner, Wilhelm Heinrich 282, 285
 Heina, François 286, 287, 294, 295, 304
 Heina, Gertrude 287
 Helmreichen, Wenzel 122, 123
 Herberstein, Adele 98
 Herberstein, Joseph Franz 420
 Herzog, Anton 569
 Herzog, banktulajdonos 232, 233
 Heufeld, Franz 250, 252
 Heymans, Levie 86
 Hickel, Joseph 393
 Hildburghausen, Friedrich 39, 40, 256
 Hildesheimer, Wolfgang 23
 Hochbrucker, Jakob 64, 65
 Hofdemel, Franz 518
 Hofdemel, Maria Magdalena 518
 Hofer, Franz de Paula 23, 389, 483, 485,
 486, 524, 525, 529, 539, 564, 566,
 567, 570, 579
 Hofer felesége, Josepha, *lásd* Weber
 Hoffmann, Leopold 549, 550
 Hofmann, énekesnő 559
 Hofmeister, Friedrich 540, 541
 Holzbauer, Ignaz Jakob 217, 218, 220,
 231, 236, 277, 279, 464
 Honauer, Leontzi 64, 65
 Honthorst, Gerard 55
 Hornung, Joseph 123
 Howe, Richard 425
 Hörl, Josef Georg 550
 Hubert van Eyck 55
 Hummel, Johann Julius 258, 261
 Hübner, Johann 550
 Hübner, Lorenz 466
 Hüllmandel, Nicolas Joseph 284, 285

- Irisson vikárius 287
 Jacquin, Gottfried 16, 486, 499
 Jahn, Otto 447
 Jan van Eyck 55
 Janitsch, Anton 261
 Janson, Michael 56
 Jászay Magda 471
 Joly, Mathias 238
 Joly, Rosalia Walburga 238, 237,
 246
 Jommelli, Niccolò 164, 165
 Jordaens, Jacob 55
 Joseph, Mozart szolgája 485
 József, főherceg (később II. József) 38
 József, II. császár 99, 100, 114,
 135, 374, 386, 420, 423, 435,
 438, 468, 470, 480–482, 499,
 501, 507, 532, 536, 579
 Justi, Giardino grófia 124
 Karl Alexander, Lotaringiai 56, 58
 Karl Theodor 49, 53, 220, 260, 300, 315,
 318, 333, 346
 Karl Theodor felesége, *lásd* Pfalz-
 Sulzbach
 Karoline Luise 220
 Karoline, Nassau-Weilburg-i hercegnő
 84, 88, 246, 252
 Kathel, szolgálólány 498, 499
 Kaunitz, *lásd* Kaunitz-Rietberg
 Kaunitz-Rietberg, Ernst Christoph 142,
 145, 146
 Kaunitz-Rietberg, Joseph Clemens 137
 Kaunitz-Rietberg, Wenzel Anton 39, 40,
 100, 104, 110, 111, 408, 409, 454, 463
 Kelemen, XIV. pápa 148
 Kelly, Michael 471, 475, 477, 479
 Ketel, Cornelius 56
 Kienmayr, Joahnn Michael 395, 397, 471
 Kinsky, Maria Theresa 39, 40, 45
 Kirchgessner, Marianne 552
 Kistler, Johann Michael 559
 Klein, Anton 464
 Kleinmayr, Franz Thaddäus 351, 353,
 354, 357, 364, 366
 Klopstock, Friedrich Gottlieb 327, 481
 Klöffler, Johann Friedrich 544
 Klöpfer, énekesnő 559
 Kolb, fiatal zenész 70
 Komlós Katalin 215
 Konrad, Ulrich 20
 Koželuch, Leopold 378, 531, 532
 Köchel, Ludwig 13, 451
 König, Friedrich August 522
 Kraft, Anton 523
 Kreibich, Franz 482
 Krisztina főhercegnő, Lotaringiai Mária
 472
 Kulman(n), amszterdami kereskedő 88
 Künburg, Leopold 38
 Künigl, Leopold Franz 121
 Kymli, Franz Peter Joseph 290, 292
 La Houssaye, Pierre 283
 Lackenbacher, Heinrich 540, 541
 Lajos, württembergi herceg 89
 Lajos, XV. király 65
 Lajos, XVI. király 145

- Lamotte, Franz 148
Lamprecht, Leopoldus 30
Lampugnani, Giovanni Battista 162,
164, 169
Landon, H. C. Robbins 23
Lang, Franz 542
Lang, Martin 216, 219, 230, 341
Lange felesége, Aloysia, lásd Weber
Lange, Joseph 23, 367, 368, 429, 432,
433, 449, 524, 525, 579
Langenmantel, Jakob Alois Karl 208,
209, 210, 211, 213
Langenmantel, Jakob Wilhelm
Westheim 208, 212
Lanzi, Petronio 157
Laroche, Johann 433
Laschi, Luisa 460, 461, 474
Lauchery, Étienne 237
Laugier (De Laugier), Alexandre-Louis
104, 106, 113
Le Grand, Jean-Pierre 64, 65, 337
Le Gros, Joseph 238, 277–279
Le Noble színész 499
Le Picq, Charles 173
Lebrun, Ludwig August 462
Lechleitner, Simon Ferdinand 565
Leitgeb, Anton 569
Leopold, Mozart nővérének fia 466
Leutgeb, Ignaz 564, 565, 567, 569
Lichnowsky, Karl 520, 523, 526, 528
Lichtenstein, Alois Joseph 453
Ligneville, Eugenio 134, 135, 137
Linley, Thomas 134
Lipót, főherceg (később Lipót, II.)
38, 40
Lipót, I. császár 135
Lipót, II. császár 13, 38, 40, 135, 138,
498, 536, 538, 539, 543, 568, 583
Locatelli, Michelangelo 124, 125
Lodron, Ernst Maria 274, 315
Lodron, Theresia 43
Loibel, Johann Martin 554, 555
Lolli, Giuseppe Francesco 299, 300
Lorenz, Michael 487
Lorenzoni, Pietro Antonio 40
Lotter (Johann Jakob testvére) 207, 208
Lotter, Johann Jakob 17, 30, 74
Lucas van Leyden 56
Luggiati, Pietro 124, 125, 129, 249, 256,
444
Lützwow, Antoine 245, 246
Major Ervin 492
Mann, Sir Horace 84
Manservisi, Rosa 523, 525
Manzuoli, Giovanni 73, 74, 78, 80, 137,
174, 175
Marchand, Heinrich 461, 462
Marchand, Margarethe 347, 436, 437
Marchand, Theobald Hilarius 289, 292
Marchetti-Fantozzi, Maria 558, 561
Marcobruni, Francesco Antonio 146,
147, 174
Mária (Maria Ludovica infánsnő, később
magyar és cseh királyné) 138
Maria Anna Sophie, választófejedelemné
191
Maria Antonia Walpurga 191
Maria Fedorovna, Pál nagyherceg felesége
397
Maria Isabella de Bourbon 40

- Mária Jozefa, főhercegnő 96, 97
 Mária Karolina Lujza, főhercegnő 145, 149
 Maria Ricciarda Beatrice d'Este 130, 172
 Mária Terézia császárné 40, 100, 115, 172, 177, 327, 340, 347, 498, 537
 Marie Adélaïde de France 62, 65
 Marie Antoinette 41, 145, 241
 Marie Thérèse de Bourbon 62, 63, 65
 Marivaux, Pierre de 288
 Martin de Vos 55
 Martin, Philipp Jakob 404
 Martín y Soler, Vicente 468–471, 494, 495
 Martini, Giovanni Battista 18, 134, 159–161, 194, 195, 207, 208, 238, 299
 Marxfelder, Anton 220
 Mattheson, Johann 425
 Maty, Matthew 80
 Maximilian, III. Joseph 36, 40, 49, 52, 92, 205, 260, 272, 318
 May(e)r, Philipp Jakob 64, 65, 98
 Mazzolà, Caterino 128, 557
 Meissner, Josef Nikolaus 140, 141, 142, 231, 233
 Mendelssohn, Moses 490
 Merck (Mergery, Louis) 432
 Mesmer, Anton 114, 351, 352
 Mesmer, Joseph Conrad 240, 370
 Metastasio, Pietro Antonio 76, 77, 100, 109, 110, 178, 183, 187, 256, 268–270, 284, 338, 339, 342, 349, 557
 Michl, Joseph Christian Willibald 206, 208
 Miksa, főherceg 115, 187, 403, 409
 Mireveldt, Michiel Jansz Van 56
 Mitzerl, *lásd* Raab, Maria Anna
 Molière 273
 Moll, énekes 559
 Moll, Ludwig Gottfried 122, 123, 357
 Montecuculi, Ludwig Franz 554, 555
 Montmorency, Louise- Françoise-Pauline 82
 Montroni, Antonio 157
 Monza, Carlo 149, 168
 Morelli-Fernandez, Maddalena (Corilla Olimpica) 134, 135
 Mostard, Aegidius 55
 Mozart elhalálozott fia, Raimund Leopold 442, 447, 450, 479, 480, 488
 Mozart elhalálozott lánya, Theresia 507
 Mozart fia, Franz Xaver Wolfgang 553, 557, 562, 584
 Mozart fia, Karl Thomas 461, 479, 480, 490, 519–521, 566, 567, 568, 584
 Mozart, Constanze (szül. Weber) 13–15, 23–25, 246, 372, 375, 387–393, 398, 399, 400, 409, 410, 412–415, 419, 421, 447, 462, 485, 486, 503, 520, 525, 532, 538, 540, 542, 552, 553, 556, 557, 562, 569, 571, 573, 576, 579, 582
 Mozart, Franz Alois 224, 322
 Mozart, Leopold 14, 17, 18, 23, 29, 30, 49, 65, 68, 89, 90, 106, 112, 114, 129, 133, 161, 177, 193, 200, 201, 233, 241, 252, 260, 261, 268, 287, 300, 340, 346, 361, 364, 370, 390, 397, 399, 413, 418, 437, 458, 461, 462, 463, 477, 487, 491, 492, 449

- Mozart, Maria Anna (Mozart édesanyja, szül. Pertl) 29, 30, 175, 225, 251, 281–287, 293–297, 413
- Mozart, Maria Anna (Mozart nővére: Nannerl) 14, 29, 35, 49, 53, 59, 63, 68, 69, 71, 84, 121, 133, 137, 139, 142, 155, 166, 174, 190, 218, 338, 375, 389, 446, 458, 491, 493
- Mozart, Maria Anna Thekla (Bäse) 20, 212, 213, 220, 224, 271, 322, 329
- Mölk, Franz Felix Anton 131, 141, 153
- Murschhauser tenorista 328
- Müller, Johann Heinrich Friedrich 432
- Müller, Wenzel 553
- Müller, *lásd* Deym von Stritetz
- Mysliweček, Joseph 179, 212
- Nagel, Josph Anton 393
- Nanette (Nandl), Mozarték szolgálólánya 116, 143, 181
- Nannerl, *lásd* Mozart, Maria Anna
- Nardini, Pietro 134, 137, 138
- Natorp, Marianne 501
- Naumann, Johann Gottlieb 522, 523, 525
- Neri, Pietro 179
- Nero 146, 147
- Nesselthaler, Andreas 560
- Neumann, Johann Leopold 520, 522, 524, 525
- Nicolini, Carlo 137
- Niderl, Franz 188
- Niemetschek (Němeček), František Xaver 504, 565, 569, 584
- Nissen, Georg Nikolaus 24, 25, 61, 502, 536, 565
- Noailles, Louis 301
- Nouseul, Johann Joseph 559
- Noverre, Jean-Georges 280, 281, 298, 305
- Nödl, Carl 473
- O'Reilly, Robert May 546
- Ollenschlager, bankár 264
- Orsini-Rosenberg, Franz Xaver Wolfgang 137, 138, 393, 367, 368, 373, 395, 397, 438, 443, 467, 469, 471, 507
- Otter, Joseph 447
- Öttingen-Wallerstein gróf 261
- Padre Martini, *lásd* Martini
- Paisiello, Giovanni 168, 397, 435, 456, 459, 486
- Pál nagyherceg (a későbbi I. Pál cár) 374, 384
- Pálffy Károly Jeromos 351, 352
- Pálffy Leopold 454
- Pálffy Miklós 38, 39, 40
- Pallavicini (Pallavicini-Centurio, Giovanni Luca) 137, 138, 147
- Panckl(in), Therese 284, 285
- Paradies (Paradis), Maria Theresia 67, 460, 461
- Parhamer, Ignaz 115
- Parini, Giuseppe 172
- Paris, Anton 302, 303
- Pasquini, Claudio 269

- Pater Dominicus, *lásd* Hagenauer,
 Kajetan
 Pergen, Johann Anton 53
 Pergmayr, Joannes Theophilus 30
 Perinet, Joachim 555
 Peter Leopold, *lásd* Lipót, főherceg
 Petrarca 495
 Pfalz-Sulzbach, Elisabeth Auguste 220
 Piantanida, Francesco 157
 Piazza, Gaetano 164, 165
 Piccinni, Niccolò 298, 300, 306
 Pindemonte, Carlo 125
 Piticchio, Francesco 494, 496
 Ployer, Barbara (Babette) 454, 456
 Ployer, Gottfried Ignaz 456, 461
 Podstatsky, Leopold Anton 96, 97, 98
 Pompadour marquise 61
 Ponjatowsky, Stanislav 472
 Porsch, Madame 539
 Prato, Vincenzo 335, 337, 344, 348
 Primus, *lásd* Deiner
 Prinsechi, Giuseppe 160
 Prospero, Melchior 157
 Puchberg, Johann Michael 512, 519,
 523, 529, 538, 553, 554
 Puchberg felesége 529
 Punto (Stich-Punto), Wenzel 277–279
 Pyrker János László 492
- Qualenberg, Elisabeth Barbara 543
 Qualenberg, Johann Michael 485, 486
 Quilici, énekesnő 71
- Raab, Maria Anna (Mitzel) 323, 324
 Raaff, Anton 233, 232, 259, 260, 268,
 283, 290, 292, 209, 311, 319, 335–339,
 341, 344, 345, 348
 Ragazzoni, Francesco 124, 125
 Rameau, Jean-Philippe 288
 Ramm, Friedrich 219, 230, 235, 236,
 248, 251, 277–279, 341, 432
 Ranftel, zenész 70
 Rauzzini, Venanzio 180, 182
 Ravanni, Gaetano 204, 205
 Rehlingen, Georg Johann Josef 211
 Reicha, Josef 261
 Rembrandt 56
 Reutter, Georg 44
 Ricci, Francesco Pasquale 258, 261
 Richter, Georg Friedrich 378, 452, 453,
 455
 Righini, Vincenzo 370, 474, 477, 494,
 496
 Ritter, Georg Wenzel 236, 278, 279
 Robinig, Georg Sigismund 153
 Robinig felesége, Maria Viktoria
 Rottenfeld 319, 321
 Rochefoucauld, Elisabeth-Louise 279
 Rochlitz, Friedrich 60, 99
 Rodolphe, Jean Joseph 281
 Rosenberg, *lásd* Orsini-Rosenberg
 Roser, Franz de Paula 538
 Roth (Rott), Franz 504
 Rothfischer, Giovanni Paolo 247
 Rösler, Johann Josef 583, 584
 Rubens 55, 83
 Rumbecke, Marie Karoline Thienne
 391–393, 421
 Rumling, Sigismund 205

- Russler, Karl 127, 128
 Rust, Giacomo 300
- Salern, Josef Ferdinand 204, 205
 Salern, Maria Mechtildis Antonia 205
 Sales, Pietro Pompeo 207, 208
 Salieri, Antonio 393, 417, 418, 437, 438,
 450, 472, 473, 474, 477, 494, 495, 517,
 533, 536, 537, 556, 566, 567, 572, 579
 Sallaba, Matthias 577
 Sallerl, *lásd* Joly Walburga
 Salviati, Averado 137, 138
 Sammartini, Giovanni Battista 121, 164
 Sarti, Giuseppe 450, 456
 Sartorino, Pietro Benedetti 148, 149, 152
 Sattmann, Johann, 485, 487, 529
 Saverio della Rosa 444
 Savioli, Louis Aurel 217, 220, 235, 238
 Schachtner, Andreas 34, 35, 344, 346
 Schack, Benedikt 559, 560, 579
 Schack, Elisabeth 559, 560, 570
 Scherz, Johann Georg 312
 Schick, Margareta Louise 543, 544
 Schiedenhofen, Ferdinand 123, 131, 153
 Schiedermaier, Ludwig 14, 530
 Schikaneder, Emanuel 24, 559, 560, 561,
 564, 575
 Schikaneder, Urban 559, 560
 Schikmayr, Amadeus 449
 Schindler, Anna Maria Elisabeth 256,
 261
 Schink, Johann Freidrich 405
 Schinn, Georg Johann 447
 Schlachtner, Johann Andreas 71, 72
 Schlauka, Franz 357, 359
- Schlichtegroll, Friedrich 29, 35
 Schmalz, Dietrich Heinrich 232
 Schobert, Johann 64, 65
 Schrattenbach, Franz Anton 98, 99, 107,
 146
 Schrattenbach, Sigismund hercegérsek
 100, 142, 151, 178
 Schröder, Friedrich Ludwig 367, 479
 Schröter (Schroeter), Johann Samuel
 284, 285
 Schubart, Christian Freidrich Daniel 191
 Schweitzer, Anton 235, 237, 242, 243,
 307
 Schweitzer, Franz Maria 542, 543
 Schwenke, Thomas 86
 Schwindel, Friedrich 258, 261
 Schwingenschuh felesége, Anna 555
 Seeau, Josef Anton 203–206, 309, 310,
 321, 334, 341, 344
 Seeau nővére 340
 Sensheim gróf 340, 341
 Serrarius, Piérron 272, 274
 Seyffert, Josefa (Haydeck grófné) 227
 Seyler, Abel 309, 310
 Shakespeare 77
 Sickingen, Karl Heinrich Joseph 296,
 297, 303
 Sieger jogász 342, 343
 Silbermann, Gottfried 215
 Sinzendorff, Eleonore Elisabeth 38, 43
 Solzi, Adamo 174
 Sonnenburg, Johann Baptist zu 458, 491
 Sonnenfels, Joseph 392, 393
 Spagnoletta (Giuseppina Useda) 136
 Späth, Franz Jakob 216
 Spitzeder, Anton 123

- Spolverini Giorgio 124
 Spranger, Bartholomeus 56
 Stadler, Maximilian 569, 571
 Stadler, Paul Anton 485, 486, 540, 551,
 561, 563, 573
 Starke színész 559
 Starzer, Josef 432, 433
 Steiger, Anton 233
 Stein, Johann Andreas 53, 208, 210, 211,
 213, 214, 215
 Stephanie, Gottlieb 364, 372, 373, 380,
 382, 384, 406, 419, 429, 462, 472
 Stoll, Anton 552, 564
 Storace, Nancy 477–479, 488–490
 Storace, Stephen 479, 489
 Störzer fogadós 51
 Strack, Johann Kilian 392, 393
 Stranitzky, Josef Anton 433
 Strasser, Barbara 232, 233
 Strobach, Johann Joseph 482, 483, 583
 Süßmayr, Franz Xaver 556, 557, 563,
 564, 565, 569, 571–576, 579
 Swieten, Gottfried Bernhard van 24,
 399, 400, 401, 403, 432, 435, 531,
 575, 579
 Székely András 30
 Szókratész 585
- Tasso 495
 Tavernier, Madame 222
 Tesi, Vittoria 256, 261
 Tessé, Adrienne Catherine 39, 65, 66
 Teyber, Anton 432, 433, 523
 Teyber, Elisabeth 256, 261, 307
 Teyber, Therese 372, 434
- Thorwart, Johann Franz Joseph 393, 395,
 396, 412, 413, 415
 Thresel, *lásd* Panckl(in), Therese
 Thun, Johann Josef Anton 448, 449,
 482, 483, 486
 Thun, Maria Wilhelmine Thun-
 Hohenstein 24, 374, 375, 392, 397,
 403, 404
 Thun, Wenzel Josef Johann 448
 Tibaldi, Giuseppe 174
 Tinti, Anton 460, 461
 Tinti, Bartholomäus 460, 461
 Todeschi, Giovanni Battista 124, 125
 Toeschi, Karl Joseph 236, 238
 Tourton és Baur, banktulajdonosok 69,
 264
 Trattnerné, Maria Theresia 391–393
 Troger, Leopold 133, 175
- Ugarte, Johann Wenzel 582, 583
 Ulefeld, Anton 39
 Ulrike, Friderike Charlotte 531, 532
 Umlauf, Ignaz 373, 374, 383
 Ungar Karl Raphael 484
 Uslenghi, Stefano 139
- Varesco, Giambattista 333, 334, 338, 342,
 343, 346, 349, 438, 443, 446, 450
 Vendôme, Madame 73
 Vento, Mattia 74
 Vestris, Auguste 588
 Vieregg, Matthäus 341
 Viktória (Louise-Marie-Thérèse
 Victoire), hercegnő 59, 65

- Vilmos, V. orániai herceg 82, 84
 Vogler, Georg Josef 217, 220, 245
 Vogt, Karl 153
 Vogt, Peter 325, 327
 Voltaire 284
- Wagenseil, Georg Christoph 70, 104,
 106
 Waldburg-Zeil, Ferdinand Christoph
 191, 202, 205
 Waldstätten báróné, Martha Elisabeth
 392, 393, 412, 415, 419, 424, 429
 Waldstein, Marie Elisabeth 403, 404
 Wallis, Maria Franziska 299, 300
 Walsegg, Franz 569
 Walter, Johann Ignaz 372, 374
 Weber, Aloysia 16, 18, 23, 24, 246–250,
 252, 257, 259, 260, 269, 272–274,
 302, 307, 309, 311, 315, 317, 367, 388,
 389, 431, 433, 434, 443, 517
 Weber, Constanze, *lásd* Mozart
 Weber, Franz Fridolin 18, 244, 246, 247,
 249, 251, 256, 273, 309, 316, 319, 367,
 370, 413
 Weber, Josepha 23, 246, 252, 372, 387,
 389, 525, 539, 559, 560
 Weber, Sophie 23, 246, 372, 387, 411,
 462, 550, 562, 563, 565, 567, 575
 Weberné, Cäcilia 23, 357, 359, 368, 370,
 390, 398, 396, 411, 413, 462, 565
 Weiskern, Fiedrich Willheim 114
 Wendling, Augusta 226, 227
 Wendling, Dorothea 335, 336, 348,
 349, 542
 Wendling, Elisabeth 232, 337
- Wendling, Johann Baptist 52, 53, 226,
 232, 235, 236, 239, 240, 248, 251, 256,
 258, 259, 262, 279
 Wentzl, *lásd* Hebelt
 Wetzlar felesége, Therese 430
 Wetzlar, Raimund Plankenstern 429,
 430, 439, 442, 468–470
 Widl, Rufinus 96
 Wieland, Christoph Martin 235, 237,
 242, 243, 522
 Wilczek (Wilschegg), Joseph 38
 Winckler hadnagy 45
 Winghe, Hieronymus de 56
 Winter színész 559
 Winter, Peter 390, 392, 393
 Winter, Sebastian 60
 Wotschitka, Franz Xaver 202–205
- d'Yppold, Franz 492
- Zappa, Francesco 258, 261
 Zaslav, Neal 513
 Zeil, *lásd* Waldburg-Zeil
 Zetti, szállásmester 351, 364, 367
 Zichy Károly 408, 409, 453, 463
 Zichy Károly felesége, Anna Mária 421, 422
 Zinzendorf, Karl 41
 Zonca (Zoncha), Giovanni Battista 345,
 347
 Zweibrücken, Karl August Christian 40,
 220
 Zweibrücken, Maria Amalia Josepha 220
 Zygmontofsky, csellista 275
 Zsófia Sarolta, hercegnő 68

Szerkesztette Fazekas Gergely
Borító: Szabó Ferenc
Műszaki vezető: Rácz Julianna
Nyomdai előkészítés: 9s Műhely

ISBN 978-615-5062-32-2

Felelős kiadó a Rózsavölgyi és Társa ügyvezetője
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
(+361) 411 2419
rozsavolgyikiado@lira.hu
<http://rozsavolgyi.hu>

Készült az Aduprint Nyomdában
Felelős vezető: Tóth Béláné

